

A Fővárosi Ítéltábla a Meznerics Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Meznerics Iván ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Németh L. Zsolt (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. szeptember 2-án kelt 8.P.23.519/2011/3. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + ÁFA másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében a ...-én megjelent ... című napilap Gazdaság rovatában „...” című cikk címét kifogásolta, mert álláspontja szerint azzal valótlan tényt állított az I. rendű alperes.

Valótlan tényállításnak tartotta azt is, hogy a megjelentek szerint az ... elnökének joga lesz ahhoz, hogy bármely vezetőt, tisztségviselőt, számvevőt hatvan napon belül indokolás nélkül megfosszon állásától.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Vitatta a felperes keresetességi jogát, mert a cikk a jogalkotó szervet célozta meg a jogszabály értelmezése és kritikája tekintetében.

Hivatkozott arra is, hogy egy jogalkotási „terméket” értelmezett, kritizált, márpedig a véleménynyilvánítás önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás tárgya.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 8 napon belül a következő helyreigazító közleményt jelentesse meg:

„A ... című lap ...-i számában, az 5. oldalon, a Gazdaság rovatban „...” című cikk címében valótlan az az állítás, hogy bárkit börtönbe küldhet az

A valós tény az, hogy a törvényben meghatározott ellenőrzési feladatai végrehajtását akadályozókkal szemben indulhat bírósági eljárás.

Valótlan az a cikkbeli állítás is, hogy az ... elnökének joga lesz bármely vezetőt, tisztségviselőt, számvevőt hatvan napon belül, indokolás nélkül állásától megfosztani, a valóság az, hogy a munkavállalói jogviszonyt a felmondás indokát tartalmazó intézkedéssel lehet megszüntetni."

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 forint + áfa perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 27.000 forint feljegyzett illetéket.

Az ítélet indokolásában ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 12. § (1) bekezdését.

Elsődlegesen a felperes a keresetösségi jogára tért ki. Kifejtette, hogy a cikk egésze az ...-ről szól, illetve annak elnökéről, amit megerősít az alcím is.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cím, a tartalom jelenthet véleménynyilvánítást, azonban az ...-ről, új törvényi pozíciójáról, elnökének megváltozott hatásköréről tudósít az írás, a törvényi rendelkezések nyomán megfogalmazódott állítások pedig a magáról a felperesről szólnak, így a felperes érintettsége fennáll.

Kitért arra is, hogy az e-mail útján elküldött és a szerkesztőséghez megérkezett helyreigazítási kérelem nyomán az alperesnek a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően állást kellett volna foglalnia abban, hogy teljesíti-e a kérelmet vagy sem. Csak megjegyezte, hogy az elektronikus úton elküldött levél is írásbeli kérelemnek minősül.

Rögzítette, a II. rendű alperes perbeli szerepe csak a perköltség viselésénél merült fel.

A keresetet illetően megállapította, hogy az a kitétel, hogy „bárkit börtönbe küldhet az ...” valótlan tényállításnak minősül. Nem arról tájékoztatott, amire az alperes utalt, hanem arra az egyenes következtetésre adott alapot, miszerint az ..., amelyet példátlan hatalommal ruházott fel a cikk alcíme szerint a magyar parlament, bárkit börtönbe küldhet.

A cím az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nyilvánvalóan pontosabban és félreérthetetlenebbül is megfogalmazható lett volna. Az a cikkbeli kitétel sem felel meg a normaszövegnek, miszerint az ... elnöke vezetőket, számvevőket pozíciójukból elmozdíthat, indokolás nélkül állásuktól megfoszthat. A cikk ilyen módon való megfogalmazása valótlan és oly mértékben pontatlan, hogy emiatt indokolatlan a helyreigazító közlemény közzétételére kötelezés.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperest kötelezte.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést.

Előadta, az elsőfokú bíróság a tényállást nem megfelelően értékelte és abból megalapozatlan, jogszabálysértő következtetéseket vont le. Fenntartotta a keresetösségi jog hiányára vonatkozó ellenkérelmét és álláspontja szerint egy, az

Országgyűlés által alkotott még hatályba nem lépett jogszabály címzettje a jogalkotási aktussal kapcsolatos kritika tekintetében nem rendelkezik keresetösségi joggal.

A cikk nem állította, hogy a felperes bármilyen formában alkalmazná az elfogadott normát, így az ezzel kapcsolatos bírálat sem vonatkozhat rá.

Hangsúlyozta, hogy a cikk címe nem állítás, hanem egy olyan vélemény, amelynek valódi tartalma a cikkből egyértelműen kitűnik.

A megjelentek összességükben nem hamisítják meg a valóságot, a cím figyelemfelhívó, amelyből az írás egész tartalma nyilvánvalóan nem olvasható ki.

A második sérelmezett cikkbeli kitétel tekintetében hivatkozott a PK. 12. számú állásfoglalására is és kifejtette, hogy a kifogásolt közléseket, kifejezéseket, tényállításokat a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott jelentésük szerint kell figyelembe venni és valóságos tartalmuknak megfelelően kell értékelni. Továbbá ha a közlemény a maga egészében és összefüggéseiben megfelel a valóságnak, abban az esetben az egészhez képest lényegtelen részlet nem szolgálhat alapul a helyreigazításra.

Az a közlés megfelel a normaszövegnek, hogy az ... elnöke a vezetőket, a számvevőket pozíciójukból elmozdíthatja. Azzal kapcsolatosan pedig semmit nem közölt a lap, hogy mi történik a pozíciójukból elmozdított személyek köztisztviselői jogviszonyával.

Így sem valótlan tényállítás, sem hamis látszatkeltés nem történt.

Ezen túlmenően hivatkozott arra, hogy a felperes nem tett eleget a Pp. 342. § (1) bekezdésében megjelölt formai követelménynek, mert helyreigazítási kérelmét csak e-mailben minősített elektronikus aláírás nélkül küldte el. Megjegyezte, hogy a helyreigazítási kérelem a II. rendű alpereshez még elektronikusan sem érkezett meg.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az új törvényi rendelkezések alapján a cikk az ...-ról, annak új törvényi pozíciójáról, elnökéről, megváltozott hatásköréről szólt, tehát a keresetösségi jog hiánya fel sem merülhet.

Álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalása alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy valótlan közlések kerültek nyilvánosságra, mert valótlan, hogy „bárkit börtönbe küldhet”, illetve, hogy az ... elnökének joga lesz bárkit állásától - indokolás nélkül - megfosztani.

Közölte, az elektronikus úton elküldött, a szerkesztőség által visszaigazolt helyreigazítási kérelem írásban előterjesztettnek minősül.

Az alperesek fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetése, döntése is helytálló, azzal a másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett.

A másodfokú bíróság mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárás különleges személyiségvédelmi eszköz, amelynek alkalmazására csak a

speciális szabályokban előírt módon és feltételek fennállása esetén van lehetőség, így a Ptk. 85. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni.

A jelen perre irányadó PK. 13. számú állásfoglalása értelmében igénnyel az léphet fel, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes egyrészt a kiemelt cím, annak tartalma, másrészt a cikkben megjelentek alapján egyértelműen felismerhető, azonosítható, ezért jogosult volt a sajtó-helyreigazítási kérelem és kereset előterjesztésére. Megjegyzi a másodfokú bíróság azt, hogy a keresetösségi jog anyagi jogi törvényi rendelkezésen alapuló eljárásjogi jogosultság, ami természetesen nem jelenti egyben azt, hogy az előterjesztett igény érdemben is megalapozott.

A 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság jogrendje elismeri és védi a sajtó szabadságát, továbbá a 10. § értelmében mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák és a médiatartalom szolgáltatónak a hiteles, gyors és pontos tájékoztatás a feladata [13. § (1) bekezdés].

A törvény 12. § (1) bekezdése alapján ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tény állítanak, híresztelnek, vagy való tényeket hamis színben tüntetnek fel, akkor az érintett követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, illetve mely tényeket tüntet fel hamis színben, továbbá melyek a való tények.

A sajtó-helyreigazítás tárgya kifejezetten csak a közölt tények tartalmi valósága lehet, amelybe beletartozik az is, hogy a tényeket úgy kell ismertetni, hogy a közlemény egésze a valóságot helyesen tükrözze. Így sajtó-helyreigazításnak csak akkor van helye, ha a közölt tények nem felelnek meg a valóságnak, illetve a valóságot hamis színben tüntetik fel.

A Legfelsőbb Bíróság PK. 14. számú állásfoglalása értelmében a sajtóközlemény vitatott tényállításainak valóságát a sajtószerv köteles bizonyítani, a sajtóközlemény tartalmi helytállóságáért a sajtó objektív felelősséggel tartozik.

A hiteles, pontos tájékoztatási kötelezettség alapján, különösen a jogszabályi rendelkezések vonatkozásában a sajtószervet fokozottabb felelősség terheli, mert az átlagolvasó, az átlagpolgár számára rendkívüli jelentőséggel bír az, hogy az adott jogszabályról, annak rendelkezéseiről, tartalmáról megfelelő tájékoztatásban részesüljön, így ha a sajtószerv - mint jelen esetben az I. rendű alperes - nem megfelelő módon ismerteti a törvényi előírásokat, akkor sajtó-helyreigazításra köteles.

Azt, hogy „bárkit börtönbe küldhet az ...” az alperes semmilyen módon nem támasztotta alá, ugyanakkor a kiemelt címből egyértelműen az a következtetés vonható le, hogy a felperest - az alcím szerint is - „tejhatalommal” ruházta fel az országgyűlés, így ha valaki nem működik együtt az ...-al, „annak több éves börtönbüntetéssel is számolnia kell”. Ez pedig így nem felel meg a valóságnak, ezért az I. rendű alperesi sajtószerv helyreigazításra köteles.

A ... cikkében az is szerepelt, hogy az ... - a felperes - elnökének joga lesz bármely tisztségviselőt, számvevőt hatvan napon belül, indokolás nélkül állásától megfosztani. Ez a közlés - az I. rendű alperes által sem vitatottan - nem került bizonyításra, mert a jogszabály indokolás nélküli felmondásra, az „állástól való megfosztásra” ily módon nem ad lehetőséget, ezáltal az I. rendű alperes nem hitelesen, nem pontosan tájékoztatott, valótlanul tájékoztatta az olvasóközönségét, nem a tényleges szabályozás tartalma szerint írt a törvény rendelkezéseiről, ezért köteles a helyreigazítására.

Megjegyzzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részéből nem állapítható meg a sajtó-helyreigazítás végrehajtásának módja, az, hogy hol, hogyan, milyen formában köteles az I. rendű alperes a közlemény közzétételére, azonban ezt a felperes nem kifogásolta, ezért a másodfokú bíróság e körben - jogorvoslati kérelem hiányában - nem rendelkezhetett.

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra is, hogy a minősített elektronikus aláírás nélküli e-mail valóban nem felel meg a Pp. 342. § (1) bekezdésében megkövetelt írásbeliség kritériumának, azonban az alperes az ily módon elküldött helyreigazítási kérelem I. rendű alpereshez való megérkezését elismerte, arra érdemben válaszolt, ezáltal ezt később a perben már indokolatlanul teszi vitássá. A kialakult bírói gyakorlat alapján az e-mailben eljuttatott és érdemben megválaszolt helyreigazítási kérelem esetén a perben az írásbeliség hiányára való hivatkozás olyan joggal való visszaélésnek tekinthető, amely az ezzel kapcsolatos jogkövetkezmények alkalmazását a peres eljárásban már nem alapozhatja meg.

Mindezek kiemelése mellett a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokaira utalással - helybenhagyta, és a pervesztes alperesi lapkiadót a fellebbezési eljárásban felmerült perköltségek megfizetésére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján kötelezte.

Budapest, 2012. január 5.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő